

rettelse af smaa Landbrug. Derfor forekommer det mig rimeligt, at Samfundet kræver denne Jord til Udstykning. Samtidig kan der selvfølgelig tages et forstaaende Hensyn til de Ønsker og Krav, der kommer fra Menighedsraadets Side; men det forekommer mig, at denne Menighedsraadets Ret til at sige nej dog maa begrænses under Hensyn til den Lovgivning, der allerede bestaar.

Hvad angaar det Lovforslag, der efter min Mening er Hovedforslaget, nemlig Forslaget til Lov om Menighedsraad, da er der for det første det gamle Stridsspørgsmaal om Optagelse paa Valglisten. Der foreslaas her en Ordning, som jeg indrømmer er meget tiltalende, nemlig den, at de, der en Gang er opført paa Valglisten, skal overføres til de nye Lister. Men naar man er gaaet dertil, kan jeg egentlig ikke rigtig forstaa, at man er blevet staaende ved den gamle Bestemmelse om, at ingen kan optages paa Valglisten til Menighedsraadet, uden at de personlig tilmelder sig. Og naar man staaer overfor dette Spørgsmaal, som Gang paa Gang ved disse Loves Behandling har været et Stridsspørgsmaal, og naar vi i Gaar hørte, at man endnu fra en bestemt Side ønsker denne Bestemmelse opretholdt, saa ønsker jeg for mit Vedkommende at komme til Klarhed over, hvorfor man ønsker dette. I saa Henseende synes jeg, det i nogen Grad var interessant at høre de Udtalelser, der i Gaar blev fremsat af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, fordi man maatte faa det bestemte Indtryk, at det, man fra en bestemt Side ønsker ved denne Bestemmelse, er, at man vil „lukke ude“. Det er ganske sikkert dette, der ligger bagved; man vil lukke nogle ude, og jeg kan aldeles ikke forstaa, at det skal være i Kirkens Interesse, at der i en Lov indsættes Bestemmelser, der gaar i Retning af at lukke ude; thi det maa dog være i Kirkens Interesse, at saa mange som muligt kommer ind og faar Interesse og Forstaaelse for de kirkelige Spørgsmaal. Jeg tror derfor, at det er forkert at fastholde denne Bestemmelse, og jeg vilde ønske, at man gennem Udvalgsbehandlingen kunde naa til Enighed om at faa den slettet.

Men det afgørende Punkt i Menighedsraadslovforslaget er alligevel det, der angaar de Opgaver, der i Fremtiden lægges over til Menighedsraadene. Der kan jeg ikke sige andet, end at det i nogen Grad er mig en Skuffelse, at man ikke har foreslaaet et virkeligt Præstevalg. Dette Spørgsmaal har nu i over 25 Aar Gang paa Gang været fremme i den offentlige Diskussion og i

Forhandlingerne her paa Rigsdagen, og det synes mig, at een Gang maa dog Tiden komme til at faa det Krav gennemført; thi naar man ønsker at give Sognebeboerne kirkeligt Selvstyre, saa maa man selvfølgelig ogsaa ønske, at det skal føre til, at de faar Indflydelse og afgørende Indflydelse ved Præstevalget. Nu anerkender jeg i høj Grad den nye Bestemmelse i § 39, at naar en Menighed ønsker en bestemt Mand til Præst, saa kan den fremkalde et direkte Præstevalg, hvis den indenfor en Frist af 14 Dage indgiver Ansøgning derom. Men naar man indsætter en saadan Bestemmelse, hvorved det ligger i Menighedens egen Haand at fremkalde et direkte Præstevalg, saa kunde man have gaaet et lille Skridt videre og virkelig have gjort dette til en Regel for alle. Nu tvivler jeg aldeles ikke om, at naar et Menighedsraad har foretaget Indstilling af en Mand til Præst, som f. Eks. har opnaaet de $\frac{2}{3}$ af samtlige Stemmer indenfor Menighedsraadet, vil en saadan Indstilling i saa godt som alle Tilfælde blive fulgt. Det er, kan man vist godt sige, en Regel, som maaske endog gælder i de 99 af 100 Tilfælde, at naar der foreligger en saa tæt op mod enstemmig Indstilling, saa bliver den fulgt. Men hvis dette virkelig i Praksis er Tilfældet, hvorfor saa ikke lige saa godt sætte ind i Loven, at den skal følges, saaledes at det virkelig bliver en Ret og ikke en Naadesag, at den bliver fulgt?

Naar jeg sætter saa stor Pris paa, at vi dog en Gang og saa snart som muligt maatte naa til Valg af Præster, saa gør jeg det i nogen Grad ogsaa, fordi det saa vel ogsaa bliver muligt at komme det Skridt videre at faa indført en § 8 for Præsterne. Jeg indrømmer fuldt ud, at vi har mange dygtige Præster, men vi har ogsaa adskillige daarlige Præster. Naar jeg har denne Opfattelse, er det jo aldeles ikke Udtryk for et Nag til Præsterne, men saa er det Udtryk for Medlidenhed med de Menigheder, der nu en Gang har faaet en Træmand til Præst og ikke ser nogen Udvej til at blive af med ham; og jeg er ganske klar over, at for at Menigheden kan faa nogen Indflydelse ved Præsteafskedigelsen, maa den først faa den afgørende Indflydelse ved Præstevalget.

Endelig er der for mig et Hovedhensyn, som i nogen Grad er det afgørende, og det er Hensynet til Biskevalget. Det forekommer mig noget inkonsekvent, at man vil gaa til Biskevalg, før man gaar til Præstevalg. Det er jo dog i Almindelighed saaledes, at man bygger nedefra opad og ikke oppefra og nedad; men dette sidste synes jeg, man